

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

НАВЕДЕННЯ МОСТІВ: ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА СУСІДСТВА ТА СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО

Підтримка Європейською Комісією створення цієї публікації не передбачає підтримку її змісту, який відображає думку тільки авторів, і Комісія не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, яка тут міститься.

**експерт Центру досконалості Жана Моне
КНУ імені Тараса Шевченка,
доц. кафедри міжнародних відносин і
зовнішньої політики ІМВ Миронова М.А.**

Політика ЄС щодо країн колишнього соціалістичного табору в 1990-ті рр.

Центрально-Східна Європа

- PHARE – допомога у структурних реформах
- Укладання Європейських угод (Угоди про асоціацію)
- Надання перспективи членства

Західні Балкани

- Участь ЄС у врегулюванні кризи на Балканах
- Постконфліктна відбудова
- Процес стабілізації та асоціації
- Надання перспективи членства

Пострадянський простір

- TACIS - програма технічної допомоги
- Укладання Угод про партнерство та співробітництво
- Відсутність перспективи членства

Європейська політика сусідства

Учасники ЄПС

Східні
сусіди

6

- Азербайджан
- Білорусь
- Вірменія
- Грузія
- Молдова
- Україна

Південні
сусіди

10

- Алжир
- Ізраїль
- Йорданія
- Єгипет
- Ліван
- Лівія
- Мороко
- Палестинська автономія
- Сирія
- Туніс

Європейська політика сусідства

2003 “Ширша Європа – Сусідство”
Західні нові незалежні держави + РФ
10 країн Східного та Південного
Середземномор'я

2004 Включення до програми країн
Південного Кавказу (Азербайджан,
Вірменія, Грузія)

Плани дій, Угоди про асоціацію,
лібералізація візового режиму

2007 Вступ Болгарії та Румунії до ЄС
Ініціатива “Чорноморська синергія”

2008 Союз для Середземномор'я
43 країни

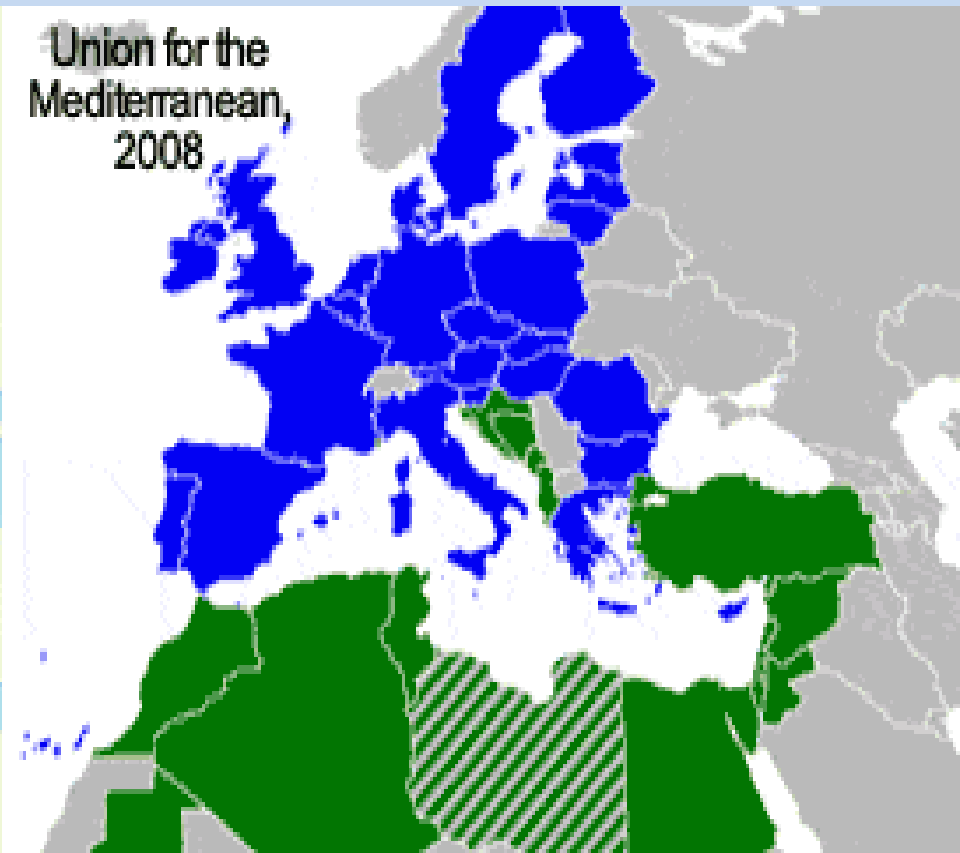
2009 Східне партнерство: ЄС+6 партнерів
(Азербайджан, Білорусь, Вірменія,
Грузія, Молдова, Україна)

Союз для Середземномор'я

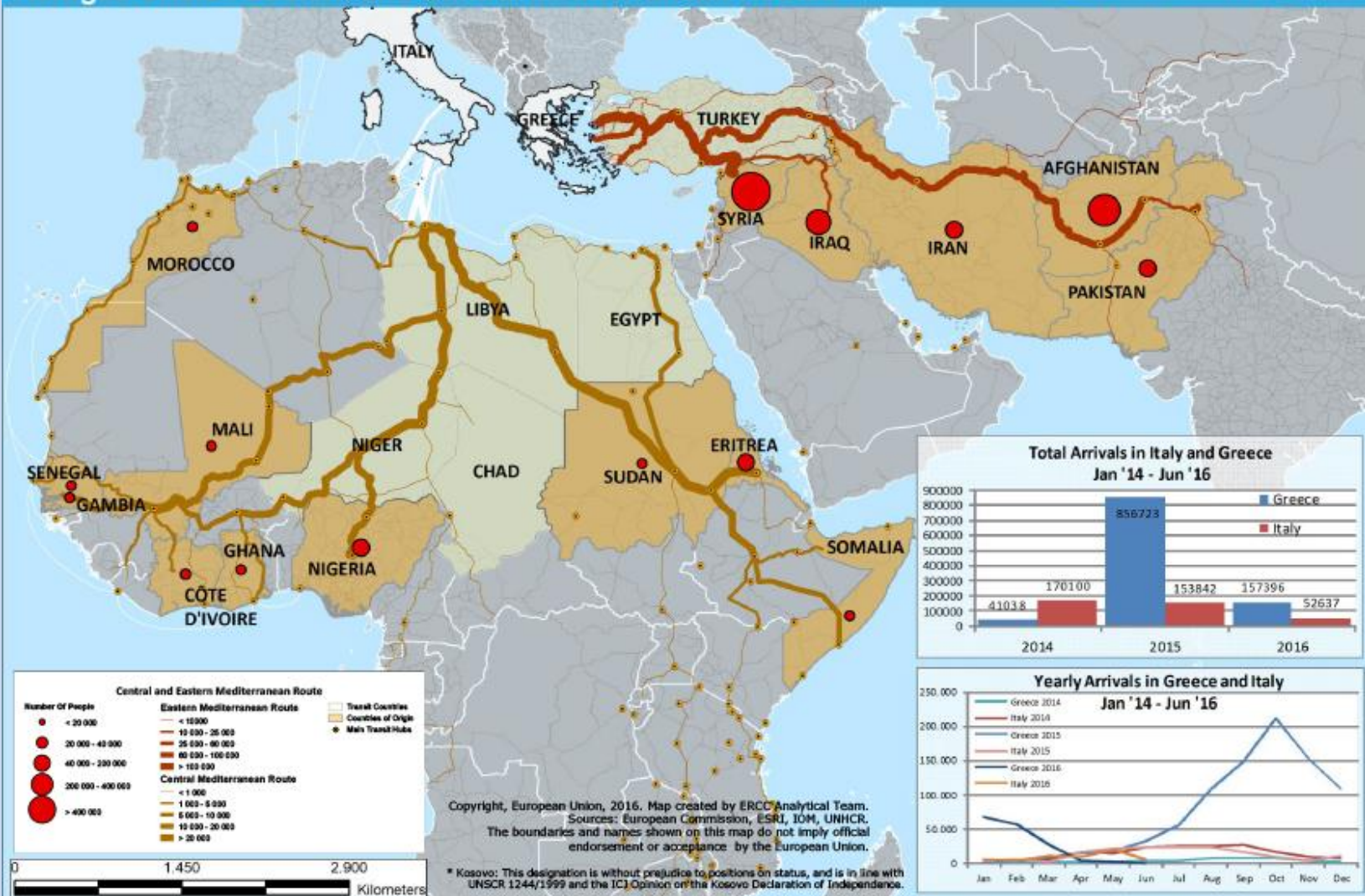
Президент Франції – Н.Саркозі
Париж, липень 2008 – 43 країни

← Політика та безпека ← Правосуддя та внутрішні справи
← Економіка та торгівля ← Культурний вимір

Міграційна криза в ЄС 2015

Emergency Response Coordination Centre (ERCC) | ECHO Daily Map | 15/06/2016
 Refugee Crisis - Eastern and Central Mediterranean Routes

Східне партнерство

- **7.05.2009** – I інавгураційний саміт Східного партнерства, Прага
- **Листопад 2013** – III саміт Східного партнерства у Вільнюсі
- **21.03.2014** – підписання політичної частини Угоди про асоціацію ЄС-Україна
- **27.06.2014** – підписання Угод про асоціацію ЄС з Грузією, Молдовою, Україною
- **2014** – лібералізація візового режиму з Молдовою
- **2017** – лібералізація візового режиму з Грузією, Україною
- **1.09.2017** – завершення ратифікації, вступ в силу Угоди про асоціацію Україна-ЄС
- **24.11.2017** – Підписання Всебічної та посиленої угоди про партнерство між ЄС та Вірменією

Принципи ЄПС та Східного партнерства

- Диференціація
- Політична кондиціональність (обумовленість)
Позитивна (стимули) та
Негативна кондиціональність (санкції)
Принцип “більше за більше” (‘more for more’)
- **Соціалізація** – Europeanization through Socialization? (4 тематична платформа - контакти між людьми, лібералізація візового режиму)

Майбутнє ЄПС та Східного партнерства

2015 – Перегляд ЄПС

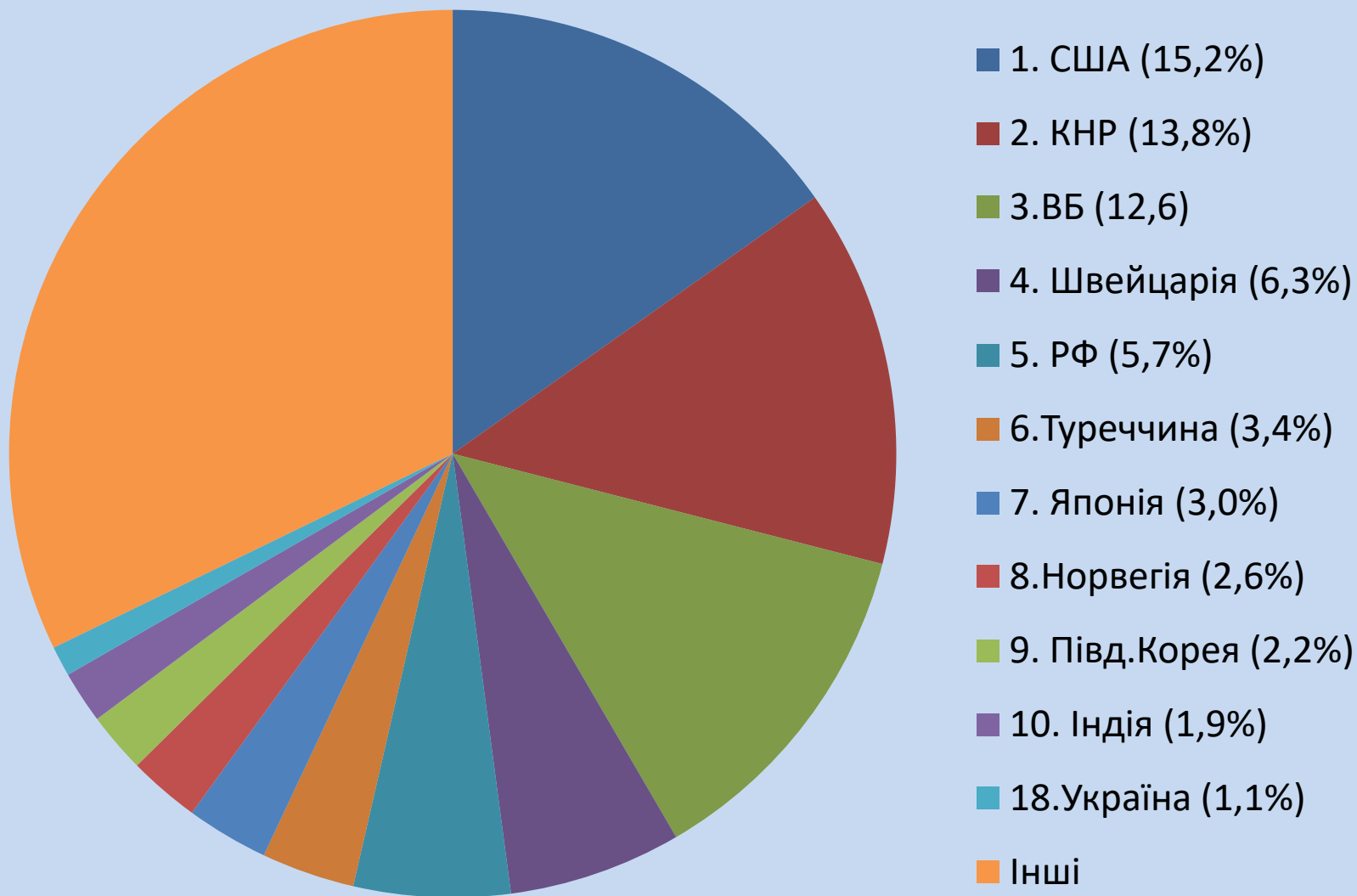
- *Проблеми:* визначення кінцевих цілей та відмінна мотивація учасників (лідери та аутсайдери)
- *Принципи:*
 - Більша диференціація – концепція “змінних геометрій”:
 - Перегляд пріоритетів 4 платформи
 - 5 фокусних тем: економічний розвиток та створення нових робочих місць, енергетика, безпека, міграція, відносини з сусідами сусідів
 - “20 завдань до 2020”
- Географічні рамки програми – принцип ‘One umbrella’
- Стимулювання горизонтальних зв’язків між учасниками програми - регіональна інтеграція
- Активніше залучення ЄС у конфліктне врегулювання

2019/2020 – перегляд Східного партнерства

- Литва, Стратегія “Тріо – 2030” (Україна, Грузія, Молдова)
- Березень 2020 – документ Європейської Комісії “Східне партнерство після 2020”

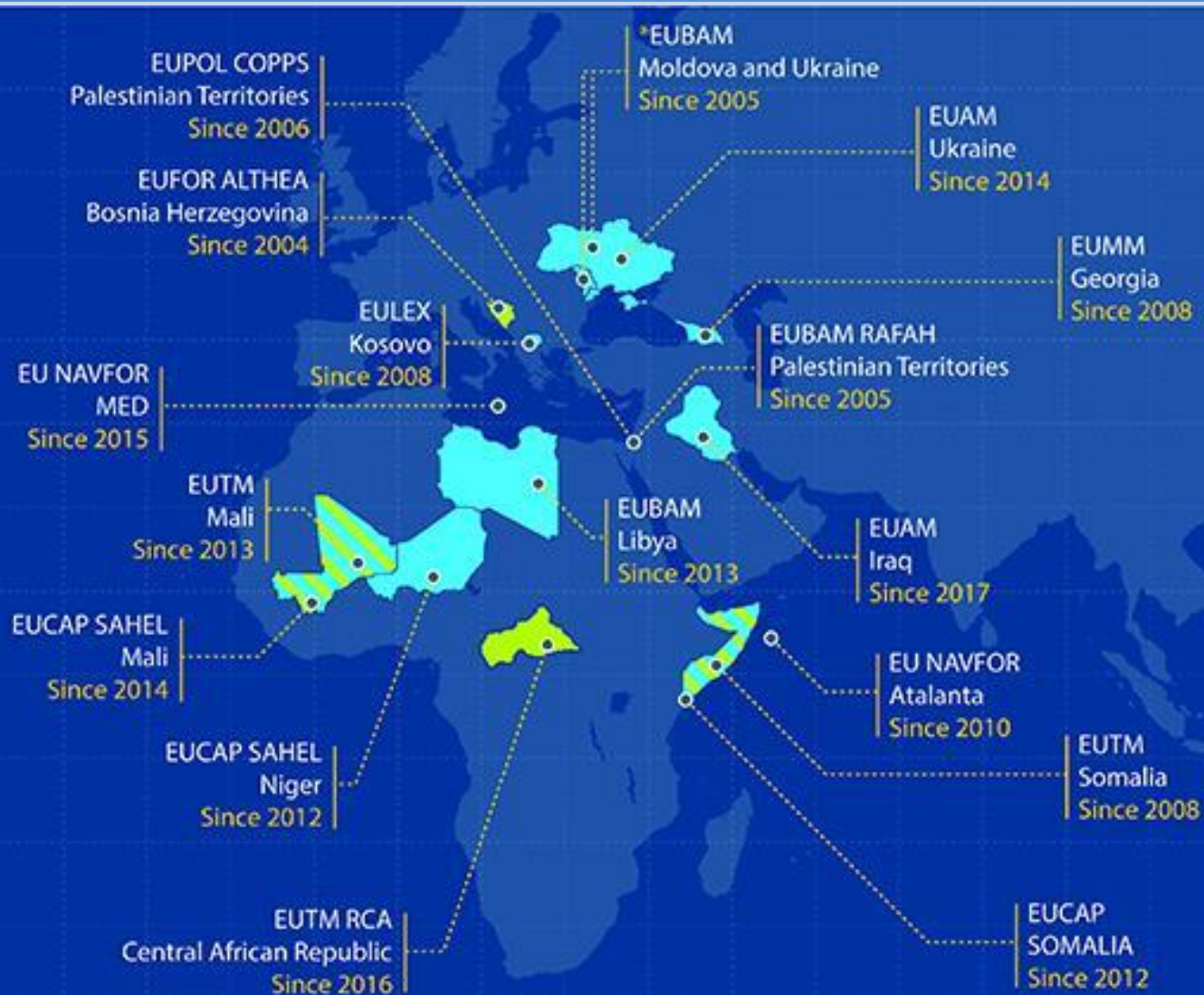
Основні торговельні партнери ЄС 2019

Торгівля ЄС з країнами регіону, % 2019

#	Country	# Rank	%
1.	Росія	5	5,7%
2.	Україна	18	1,1%
3.	Казахстан	31	0.6%
4.	Азербайджан	41	0,3%
5.	Білорусь	42	0,3%
6.	Молдова	58	0,1%
7.	Грузія	76	0,1%
8.	Вірменія	106	0.0%

Операції ЄС

 Military Missions/Operations
 Civilian Missions

6 on-going military Missions/Operations

10 on-going civilian Missions

More than 4,000 people currently deployed

Objectives:

keeping the peace, preventing conflicts
strengthening international security,
supporting the rule of law, prevention
of human trafficking and piracy.

*This Mission is not managed within CSDP structures and hence is strictly speaking not a "CSDP Mission". However its objectives are very similar to the other CSDP Missions and so we include it here.

Угода про асоціацію Україна - ЄС

- **Преамбула та 7 розділів:**
486 статей, 44 додатки,
3 протоколи, декларація.
- **Політична частина Угоди**
- **Положення про глибоку та всеохоплюючу зону вільної торгівлі**
 - 1) Загальні принципи;
 - 2) Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співробітництво та конвергенція у сфері зовнішньої та безпекової політики;
 - 3) Юстиція, свобода та безпека;
 - 4) Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею;
 - 5) Економічне та галузеве співробітництво;
 - 6) Фінансове співробітництво;
 - 7) Інституційні, загальні та прикінцеві положення.
- **Органи асоціації:** саміти, Рада асоціації, Комітет асоціації, підкомітети, Парламентський комітет асоціації, Платформа громадянського суспільства

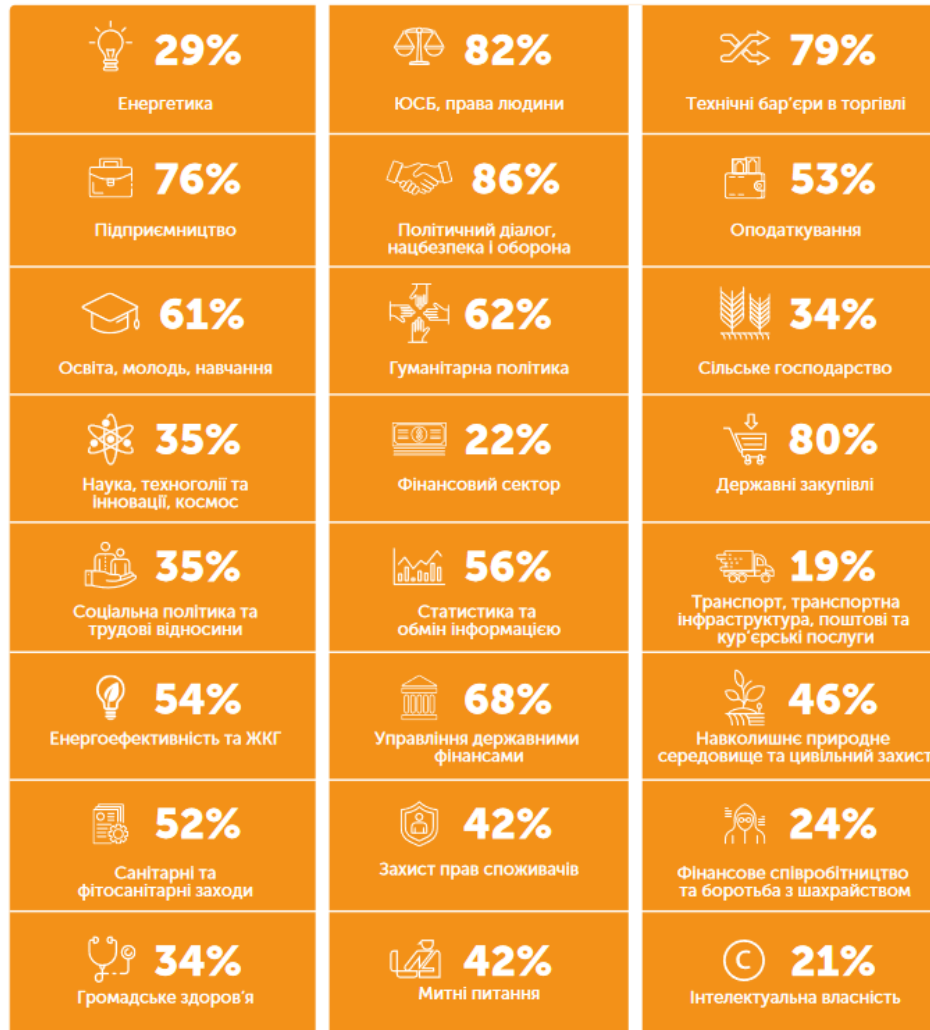
Етапи міжнародної інтеграції

- **Преференційні угоди:**
двосторонні, багатосторонні (ГАТТ/СОТ)
- **Зона вільної торгівлі**
(скасування мит, кількісних обмежень всередині об'єднання)
- **Митний союз** (запровадження єдиного митного тарифу в торгівлі з третіми країнами)
- **Єдиний ринок** (принцип 4 свобод – вільний рух товарів, капіталів, людей та послуг)
- **Економічний та валютний союз**
- **Політичний союз**

Звіти про виконання угоди про асоціацію між Україною та ЄС

ЗАГАЛЬНИЙ ПРОГРЕС ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ ПО СФЕРАХ

UKRAINE, THE LARGEST EVER EU SUPPORT PACKAGE

€14 billion

in grants and loans,
the largest ever EU support
package to any country

WHAT THE GLOBAL STRATEGY PROPOSED:

"We will enhance the resilience of our Eastern neighbours, and uphold their right to determine freely their approach towards the EU. We will not recognise Russia's illegal annexation of Crimea nor accept the destabilisation of eastern Ukraine."

WHAT WE HAVE DONE:

Since 2014, the EU has invested more in Ukraine than in any other country. Our Association Agreement has entered into force – the most ambitious the EU has with any partner country. The people of Ukraine can travel to the European Union without a visa. Our CSDP mission supports civilian security sector reform. The EU keeps supporting Ukraine's territorial integrity and a peaceful solution to the conflict in eastern Ukraine.

EU ASSISTANCE TO UKRAINE

2014–2020

Пакет макрофінансової допомоги Covid-19

Macro-Financial Assistance package

	Albania	€180 million		Moldova	€100 million
	Bosnia and Herzegovina	€250 million		Montenegro	€60 million
	Georgia	€150 million		North Macedonia	€160 million
	Jordan	€200 million		Tunisia	€600 million
	Kosovo	€100 million		Ukraine	€1.2 billion

Експорт товарів Україна - ЄС

Загальні підсумки 2018 року

Структура експорту товарів з України до країн ЄС (28) за 2018 рік

ТОП-15 товарів, обсяг яких збільшився

ТОП-15 товарів, обсяг яких зменшився

Торгівля між Україною та ЄС у 2019 році

Товарообіг сільськогосподарської продукції між Україною та ЄС*

\$4,2 млрд

на **\$830,6** млн більше порівняно з минулим роком

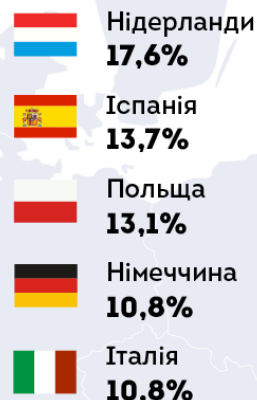
+30,8%
\$697,9 млн

* за підсумками січня – травня 2019 року

Центр громадського моніторингу та контролю

Ключові покупці:

+12,1%
\$132,7 млн

Основний експорт:

Джерело: Міністерство аграрної політики та продовольства

РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ ДО РИНКУ ЄС

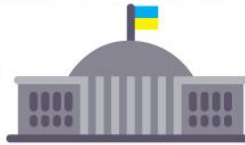

ОФІС ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄРА З ПИТАНЬ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

БАЗОВЕ

«Про стандартизацію»,
«Про державний
ринковий нагляд
і контроль
нехарчової продукції»

Верховна Рада України

ЗАКОНОДАВСТВО

«Про метрологію та
метрологічну
діяльність»
«Про технічні регламенти
та оцінку відповідності»

Угода
про
асоціацію

Кабінет Міністрів України

«Стратегії розвитку
системи технічного
регулювання
на період до 2020 року»

САНИТАРНІ ТА ФІТОСАНИТАРНІ ЗАХОДИ

БАЗОВЕ

«Про основні принципи
та вимоги до безпеки
та якості харчових
продуктів»

Верховна Рада України

ЗАКОНОДАВСТВО

«Про побічні продукти
тваринного походження,
не призначені для
споживання людиною»

Угода
про
асоціацію

Кабінет Міністрів України

«Всеохоплююча стратегія
імплементатії
законодавства у сфері
санітарних та
фітосанітарних заходів»

Технічні регламенти за Угодою

27 секторів

З **01.01.2018** — технічні
регламенти замість
обов'язкової сертифікації

Впроваджено **24**
З НИХ
22 обов'язкових

Створено Національний
орган стандартизації
За 9 місяців 2016 року
прийнято **609**
гармонізованих стандартів.

75%

Фонду національних
стандартів гармонізованих
з міжнародними
та європейськими

Підписання Угоди між Україною та ЄС
щодо оцінки відповідності та прийнятності
продукції (АСАА) для трьох
пріоритетних секторів промислової продукції

низьковольтне
обладнання

електромагнітна
сумісність

безпека
машин

Право на маркування ЄС

Уникнення подвійної сертифікації

Обов'язкове впровадження НАССР

(міжнародна система контролю за безпекою та якістю харчових продуктів – Hazard Analysis and Critical Control Points)

2017
молокозаводи,
бойні

2018
соки
та цукерки

2019
всі малі
підприємства

квітень
2016

Створено Державну службу України з питань
безпеки харчових продуктів та захисту
споживачів (Держпродспоживслужба)

Маємо дозвіл на експорт

вперше
експортували
у 2016 році!

молоко

мед

м'ясо
птиці

яйця

риба

жаб'ячі
лапки

равлики

тваринного
походження

277

українських
виробників
експортують
до ЄС

13
молоко
49
мед

19
риба
7
м'ясо птиці

2
яйця
5
равлики

1
колаген
1
кишкова сировина

Символи ЄС

Девіз ЄС:
"Єдність в різноманітті"

Гімн ЄС

Євро

Прапор

День Європи, 9 травня

24 офіційні мови

Български

Čeština

dansk

Deutsch

eesti keel

Ελληνικά

English

español

français

Gaeilge

hrvatski

Italiano

latviešu valoda

lietuvių kalba

magyar

Malti

Nederlands

polski

português

Română

slovenčina

slovenščina

suomi

svenska

Ініціатива “Молоді європейські послы”

Young European Neighbours network

www.euneighbours.eu/east